

בואו חשבונו

אין מנוס מלשוב ולהזכיר בדיחה קטנה, אותה סיפר, למיטב זיכרוני, פרופסור יהושע הרבני בשלהי מילחמת יום-הכיפורים, כאשר הכל דיברו על "ההפת" עה" שתפסה את כוחותינו:

אדם אחד חוזר לביתו, ומוצא את אשתו במיטה עם גבר זר.

"אשתי!" זועק הגבר, "אני מופתע!"

"אתה נדהם," מתקנת אותו האשה, "אני מופת-עת!"

והנמשל: בישיבת סיעת המערך בכנסת, הבטיח היושבי-ראש כי אחרי שיתמו ימי האבל על חללינו במלחמת לבנון, ואחרי שישובו הלוחמים הביתה, "עוד נבוא חשבון עם הממשלה."

על מה, מר פרס?

אנשי המערך מקטרים וטוענים כי הממשלה, "הולכי-כה אותם שולל", כי "דובר על מילחמה אחת ונוהלה מילחמה אחרת", וכי "המילחמה, כפי שהתנהלה בפועל, חרגה הרחק מעבר למטרה המוצהרת והמוסכמת, של 40 קילומטרים, אשר לגביה היה קונסנזוס לאומי נרחב", ועוד קיטורים כהנה וכהנה.

במידה שהנחתם לעצמכם להיות מולכים שולל. אדר"ב: עצם הטענה כי הולכי-אתכם שולל, היא בעצמה בגדר הולכת שולל...

המילחמה הזאת לא נפלה עליכם כהפתעה. למעשה, היא לא הפתיעה איש. אריק שרון לא הסתיר את כוונותיו. זמן קצר אחרי היכנסו לתפקיד שר-הביטחון, הוא התחיל, "לפמס" את העיתונות בדיעות גלויות על כוונותיו לפתור את הבעייה הפלסטינית פיתרון מקיף, באמצעות מהלומה צבאית טוטאלית בלבנון, אשר לא תותיר לאנשי אש"ף ברירה אלא למצוא מיקלט בחיקה של סוריה, ומשם יפעלו כדי לממש את הגדרתם העצמית במדינת ירדן (בגדה המזרחית!), ושלום על ישראל...

אני נזכר כי באותם ימים פירסם העיתונאי יואל מרקוס מאמר מאיר-עניינים ב"הארץ", אשר בו פירט אחד-לאחד את היעדים האסטרטגיים שאליהם חותר שר-הביטחון, ואלה תואמים להפליא את אשר התרחש בפועל בגזירה הלבנונית (פרט לפינאלה, אשר טרם התחשף). אני נזכר, כמ"כ, כי אורי אבנרי התייחס לתוכנית גרנדיוזית זאת באחד ממאמריו במדורו "הנדון" ב"העולם הזה", וניתח אותה שלב אחרי שלב. אני נזכר כי לפני חודשים ספורים פירסם השבועון האמריקאי

"טיים" כתבה מפורטת, שכללה את התסריט המלא של המילחמה הצפויה. היכן כאן ההפתעה?

היתה זו, איפוא, מילחמה שהוכנה מראש במשך זמן רב, בקפידה ובדקדקנות, והעיקר: לא בסודיות-סודות. כל אחד יכול היה לשמוע את הפצצה מתקתקת במרתף, ומחכה לעיתוי המתאים, לנסיבות מרחביות ובינלאומיות מתאימות, ולא פחות חשוב מכל אלה: ליצירתו של "קונסנזוס" ישראלי מלא (או כמעט מלא) סביבה.

את הקונסנזוס הזה בנו בסבלנות ובמתוכנן, על-ידי מערכת מתוחכמת של דיס-אינפורמציה מזה, ופרובוקציות בנויות-כהלכה מזה. גם מי ששולל לחלוטין את מטרות המילחמה, חייב להעניק ציון גבוה לממשלת הליכוד על תיחכומה בהכנת המילחמה הזאת, על חוכ-

..אנשי המערך החייצבו בשורה צי"תנית. הם, שיחקו אותה, ואל-נא יקנסרו אם בסוף הם, "יאכלו אותה"!

מת העיתוי, ועל קריאה נכונה של המערכת הבין-מעצמיתית והאיזורית, שהפכה את מילחמת-ההשמד נגד הפלסטינים לאינטרס משותף של כוחות יריבים ומנוגדים במערכת (ראה ניתוחו המצויין של אורי אבנרי ב"הני" דון", "מסע הצלב", "העולם הזה" 2336).

כל זה, כאמור, התנהל בגלוי ולעין השמש. כל טירון פוליטי יכול היה להבחין בכך. אם אתם, אנשי המערך, נכשלתם בזאת, יש לכם בעייה.

חובה לבוא חשבון, אבל לא עם הממשלה, אלא עם "האופוזיציה של הוד מלכותו", ולא "עם שוב הלוח" מים" אלא לאלתר.

לממשלה אין לי טענות. היא פעלה על-פי הפילוסופיה המונחת ביסודה, זו החותרת במוצהר להשמיד את התשתית המדינית (או המדיניתית — להבדיל מן הצבאית) של הפלסטינים.

אבל יש מקום להתחשב עם עלובי-הנפש מן המערך, שקפצו לדום מתוך ברגע שבו הריעו החוצרות, והת-יישרו לחלוטין עם קו הקונסנזוס שיצרה הממשלה. אפשר היה עוד ללמד סיגוריה על "האופוזיציה הליואלית" הזאת, אילו לפחות היה מנהיגה אומר בכנסת כי יש לו ביקורת על עצם המילחמה ויעדיה, אך הוא שמיע אותה במועד מאוחר יותר. אולם לא זה מה שקרה: מר פרס לא זו בלבד ששר שיר הלל טוטאלי למילחמה, אלא הוא אף הזדהה במובהק עם המטרה של השמדת אש"ף — המימסד הפלסטיני העצמאי של, "המדינה בדרך" של הפלסטינים — התנועה הלאומית המבטאת את התנגדות הפלסטינים לאפטרופ-

מי מצדד ומי מתנגד

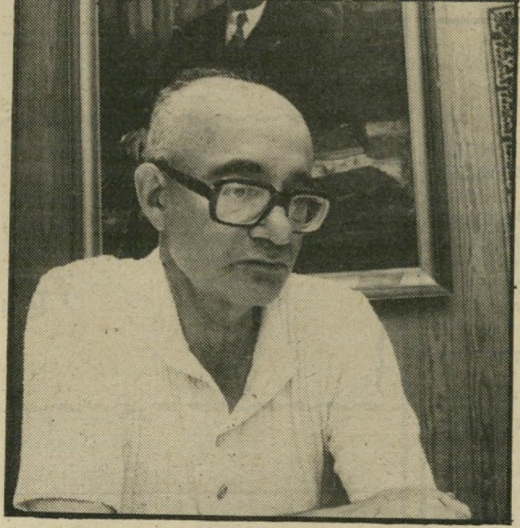
מאז פרוץ המילחמה בלבנון, מפרסם וורד, "העולם הזה", אורי אבנרי, מאמרים מקיפים על המילחמה. אני מסכים להערכתו שהמילחמה הזו היא מילחמה בלתי-צודקת ואסון לישראל, אולם אני חולק על הערכו-תיו בקשר לגורמים הבינלאומיים המעוניינים ומעודדים אותה.

אריק שרון הצהיר לא מזמן, שהוא החל בהכנות למילחמה נגד העם הפלסטיני, מייד כשהתמנה כשר-הביטחון. זאת אומרת לא, "שלום הגליל", אלא מזימת השמדת העם הפלסטיני ונציגו אש"ף, היו המניע לממשלת הליכוד לפתוח במילחמה.

אולם פתיחת מילחמה כזו על-ידי ישראל, לא תיתכן בשום אופן ללא הסכמת ממשלת ארצות-הברית. ממשלת וושינגטון בהחלט צידדה ומצדדת במילחמה כזו, משום שהעם הפלסטיני ואש"ף מהווים את הכוח העיקבי ביותר בעולם הערבי בהתנגדותם להשתלטות אמריקאית על המזרח התיכון. כן שואפת ממשלת רגן להקמת ממשלה פרו-אמריקאית בסוריה, אשר במקום ניהול מאבק נגד הסכמי קמפ-דייוויד תקבל הסכמים אלה — ואילו ממשלת סוריה הרי תממה על חוזה-ידידות מקיף עם ברית-המועצות. ממשלת רגן רק עיכבה את האו"ק, עד לאחר נסיגת ישראל מסיני, וזאת כנראה לפי בקשת ממשלת מצרים.

אריק שרון גם גילה שבביקורו האחרון בווינגטון התרכזו שיחותיו בעיקר על המילחמה ב"טור" הפלס-טיני, ובעניין זה הגיעו משתתפי השיחות לזהות-ידועת מלאה. פירוש הדבר, קבלת נשק, כסף וסיוע אמריקאי מקיף לישראל, לפתיחת המילחמה בלבנון. הנוער שלנו רק שימש ומשמש בשר-התותחים במילחמה זו באינטר-סיים אמריקאיים ושותפיהם.

המילחמה היא המשך ביצוע הסכמי קמפ-דייוויד,

שמטרתם להביא להשתלטות אמריקאית באיזור ולחי-סול כל המתנגדים למטרה זו, בעזרת ישראל ומצרים. ומה שנוגע לברית-המועצות — ברור שהיא מתנגדת להשתלטות אמריקאית באיזור, מתנגדת להסכמי קמפ-דייוויד ותומכת במיכה מלאה בעם הפלסטיני ונציגו אש"ף, ובעם הסורי. לכן היא גם תבעה ותובעת הפסקה מיידית של המילחמה ונסיגת צה"ל מייד וללא תנאים מלבנון. מכאן גם הטעות של אורי אבנרי, הטוען שברית-המועצות מעוניינת במילחמה זו. זה ממש אב-סורד. אשמה כזו רק מטשטשת את גודל הפשע והאחר-יות של ממשלות ארצות-הברית וישראל לזוועות בלבנון.

ברית-המועצות פירסמה אזהרות חמורות לישראל ותבעה הן מארצות-הברית והן מישראל להפסיק את המילחמה. ואם הוכרז על הפסקת-אש, זה נובע מהלחץ אותה הפעילה ממשלת ברית-המועצות.

על מה הקצף? מדוע לא התערבה ברית-המועצות התערבות צבאית מסיבית לצד הפלסטינים והסורים.

סות הערבית על העניין הפלסטיני. מי שמזדהה עם יעד אסטרטגי זה, אל יבוא בטענות על "40 קילומטרים" כאלה או אחרים. עם יעדים מסוג זה אי-אפשר לעצור בתחום של "40 קילומטרים", אלא יש להשלים את המלאכה עד תום.

אנשי המערך ידעו זאת, אך למרות זאת (ואולי דווקא בגלל זאת!) התייצבו בשורה צייתנית. הם "שיחקו אותה", ואל נא יקטרו עד שלבסוף, "אכלו אותה".

אין מנוס מלבווא חשבון עם הנהגת אש"ף, על ששיחקה ישר לתוך ידיהם של אויביה. לקוצר-ראות מדינית יש מחיר מר וכבד. את החשבון הזה צריכים לעשות, בעיקרו של דבר, הפלסטינים בעצמם.

היה פלסטיני אמיץ שהתריע חוזר ורתיע כי טעו-יותיה המדיניות של הנהגת אש"ף מסייעות בפועל לבגין ולשותפיו (ראיונותיו של עיצאם סרטאווי ב"לה-מונד" ובעיתונים אחרים), והיה כאן בארץ מי שהיה מוכן לרגום אותו באתרוגים על כך (רק"ח). האם מישהו במחנה הפלסטיני יהיה מוכן עתה להכות על חטא? האם יפתח עתה, בשעה נוראה זו, פתח לחשבון-נפש כן ואמיץ?

אך חשבונו כאן, כאמור, הוא בראש ובראשונה עם המערך. התייצבותו הפטריוטית-כביכול היתה ביטוי של פחדנות פוליטית מזה, ושל הסכמה למטרות הא-מ-י-תיות של המבצע מזה.

על כך, בוודאי, ישלם המערך מחיר אלקטוראלי שהוא ראוי לו, וגרוע מזה: מחיר מוסרי שאין לו שיעור.

יוסי אמי'ת, גבולות

קודם-כל, עד כה לא נתבקשה לעשות זאת. אין ספק, שממשלת לבנון מתנגדת לכך. ואילו מנהיגי אש"ף הבהירו, שלהם אין מדינה בשמה הם יכולים לבקש עזרה כזו.

יש גם לקחת בחשבון — הסכנה שהתערבות כזו עלולה להצית תבערה עולמית. לממשלת ישראל זה לא מרעיע, אולם ברית-המועצות והכוחות האנטי-אמריקאי-ליסטיים, הרוצים למנוע מילחמת עולם שלישית, חייבים לקחת זאת בחשבון.

..המילחמה היא המשך ביצוע הסכמי קמפ-דייוויד, שמטרתם להביא להשתלטות אמריקאית באיזור ולחיסול כל המתנגדים למטרה זאת!

ממשלת ישראל הממשיכה במילחמה בלבנון, המוכנה גם לפלוש לסוריה, לא מן הנמנע שלא תשאיר ברירה אחרת מאשר התערבות צבאית. אם נגיע לכך — כל האשמה והאחריות על ממשלת ישראל.

נוצר מצב שכל אלה המצדדים במילחמה המזוהמת בלבנון, בראשות בגין-שרון-רפול, למעשה מסכינים את ישראל ואילו אלה בישראל-התובעים הפסקת המילחמה, נסיגה מיידית וללא תנאים מלבנון ומו"מ עם אש"ף לשלום צודק ישראלי-פלסטיני, הם ורק הם המגוינים על עם ישראל וקיום מדינת-ישראל.

עוזי בורשטיין, חבר תר"ש, ת"א